

רע"פ 3802/23 - עידן הדר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3802/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: עידן הדר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-עפ"ג 66175-01-23 מיום 20.4.2023 שניתן על ידי ס"נ א' אליקים והשופטים מ' דאוד ו-נ' סילמן; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד עמית חדד; עו"ד אלי פרי; עו"ד רוני זלושינסקי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים והשופטים מ' דאוד ו-נ' סילמן) ב-עפ"ג 66175-01-23 מיום 20.4.2023, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (השופט א' קפלן) ב-ת"פ 26925-12-19 מיום 12.12.2022.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 26.2.2018 בסמוך לשעה 12:08, בכביש 4 בסמוך לצומת בנימינה, על רקע סכסוך בכביש, המתלונן ניגש אל המבקש כדי להעיר לו על נהיגתו המסוכנת, נקש על חלון רכבו של המבקש, אך מאחר שזה האחרון התעלם ממנו, שב לרכבו. המבקש יצא לפתע מרכבו, בעט באמצעות רגלו במתלונן והלם בו בראשו ובפניו באמצעות אגרופיו. כתוצאה מכך, למתלונן נגרמו חבלות שונות, בכלל זה חבלה בראשו; באזור פרונטלי (מצח) משמאל; בעיניו - המטומה פריאורביטלית ימין, אודם ודמעת בעין ימין; סימן חבלה בבית החזה משמאל; ושברים בצלעות 6-7 משמאל עם תזוזת פרגמנט. בגין האמור, למבקש יוחסה עבירת חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק

עמוד 1

העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. המבקש הודה במיוחס לו במסגרת הסדר טיעון ובטרם הרשעתו קיים בית משפט השלום דיון תוך ששמע את טיעוני באי-כוח הצדדים לעניין זה. בסופו של יום קבע כי המבקש לא הצליח להראות "כי ההרשעה תגרום לו לנזק קונקרטי", כהגדרת בית המשפט, זאת לאחר שנטען כי הרשעתו בדיון תמנע ממנו קבלת רישיון סוכן ביטוח, ובהיותו עובר הכשרה בתחום הביטוח. מכל מקום, בית משפט השלום סבר כי אין "להסתיר מהרגולטור עבירה רלוונטית לתחום - כי אז שיקוליו לא יהיו מבוססים על נתוני אמת". עוד הגדיר בית משפט השלום את העבירה בה הודה המבקש כ"עבירת בריונות מכוונת" כלפי קורבן עבירה בן 65, וכי חלוף הזמן אשר נטען כנימוק לאי-הרשעתו אינו מקהה מחומרת העבירה אלא יישקל בעת גזר הדין. בסופו של יום, החליט בית משפט השלום להרשיע את המבקש בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

4. בית משפט השלום בגזר דינו קבע כי העבירה בה המבקש הורשע נועדה להגן על תחושת ביטחונו של המתלון והאוטונומיה שלו על גופו וכי "תקיפה מעין זו אינה רק כואבת פיזית - אלא משפילה" (פרוטוקול הדיון מיום 12.12.2022, עמ' 20, שורה 11). עוד צוין כי בקביעת מתחם הענישה יש ליתן את הדעת לכך שתקיפה מעין זו עלולה הייתה לגרום נזק כבד, ואולם הסתיימה "רק" [כך במקור - 'א' 'י] בשבר בצלעות ובסימני חבלה.

עוד קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה יהיה בין 10 חודשים מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר וכי הרף התחתון חייב להיות מאסר משמעותי מאחורי סורג ובריח, וזאת בהתחשב בעיקרון ההלימה. מבלי להתעלם מפרמטרים שונים לזכות המבקש, בכלל זה הודייתו, הבעת חרטה, השיהוי בהגשת כתב האישום, היות הרשעה זו הרשעתו הראשונה, וחלוף הזמן מיום ביצוע העבירה, ומבלי להתעלם מהמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו (המלצה שכאמור נדחתה), גזר בית המשפט על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל, עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלון בסך 10,000 ש"ח. יודגש כי בית משפט השלום קבע כי לא שוכנע שהמבקש עבר כבר דרך טיפולית שתצדיק הקלה בעונשו.

5. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי - נדחה, משנקבע כי העונש שנגזר עליו אינו סוטה מרמת הענישה הראויה. זאת לנוכח האלימות הקשה בה נקט המבקש כלפי מתלון בן 65, ללא כל הצדקה; ובשים לב לכך שהעונש המרבי הקבוע לצד העבירה בה הורשע הוא 7 שנות מאסר. בנוסף, הודגש כי בעבירות אלימות יש לבכר את עיקרון ההלימה ושיקולי הרתעה על פני שיקולי שיקום.

6. מכאן הבקשה לרשות ערעור שלפניי, שלצידה הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל. לטענת המבקש, בקשתו מעלה סוגיה משפטית עקרונית - מה הן העבירות שחומרתן אינה מאפשרת לסטות לקולה ממתחם הענישה ההולם משיקולי שיקום. בפרט, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו כי בעבירת חבלה חמורה - "מעצם הגדרתה" כלשון המבקש - אין הצדקה לסטייה ממתחם העונש ההולם.

בנוסף, המבקש טוען כי נגרם לו עיוות דין בכך שלא ניתן משקל ראוי בערכאות קמא לנסיבותיו האישיות וכן להמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו ולהסתפק בשל"צ. עוד הודגש כי הערכאות קמא לא נימקו כדבעי את פסקי דינו, ואילו היו עושות כן, על המבקש לא היה נגזר עונש מאסר בפועל.

7. דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש שמא נגרם למבקש אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 2656/23 הקרי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (15.5.2023)). בפרט, בקשה לרשות ערעור על חומרת העונש תתקבל במקרים נדירים בלבד בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 8016/22 אל גאוז נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.11.2022)). בקשתו של המבקש, חרף ניסיונותיו לשוות לה נופך עקרוני, אינה נמנית על מקרים אלה. אף לא עולה ממנה חשש לעיוות דין.

8. בית משפט זה שב ומדגיש חדשות לבקרים את חומרתן של עבירות האלימות, אשר נדרשת בהן מדיניות ענישה ממשית שיש בה כדי להעביר מסר ברור בדבר החומרה הטמונה בהן (רע"פ 2731/23 מרקה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (30.4.2023)). בפרט ביחס לעבירות "אלימות בדרכים", בעבר ציינתי כי:

"התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה" (רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (2.8.2018)).

9. לפנינו מקרה עגום נוסף של זעם בכבישים, שבו אדם מאבד את עשתונותיו ונוקט באלימות קשה כלפי אדם זר. הקלות שבה המבקש פנה לנהוג באלימות - היא מטרידה. פעולות אלה גרמו כאמור לשברים בצלעותיו של המתלונן, ואף שבמקרה זה לא נגרמו נזקים ארוכי טווח, הרי שהאירוע היה יכול להסתיים בנקל בצורה קשה הרבה יותר, כפי שקורה לעיתים. מעשים אלו דורשים ענישה הולמת ומרתיעה.

10. אשר לטענות המבקש ביחס לשיקולי השיקום בעניינו, לא אחת נקבע כי על אף חשיבות שיקולים אלו, הם אינם חזות הכול, ונלקחים בחשבון במלאכת גזירת העונש לצד יתר שיקולי הענישה (רע"פ 8292/22 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (12.12.2022)). בייחוד, כאמור, בעבירות אלימות מהסוג שבו הורשע המבקש יש לבכר את האינטרס הציבורי ושיקולי הרתעה (רע"פ 2329/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (23.3.2023)).

על רקע האמור, בית המשפט המחוזי קבע כי אין מקום לסטות לקולה ממתחם העונש משיקולי שיקום בעניינו של המבקש. יודגש כי אין מדובר בקביעה כללית כי העבירה בה הורשע המבקש אינה מאפשרת חריגה ממתחם הענישה משיקולי שיקום, אלא ביישום פרטני בעניינו, ועל כן הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית.

11. אכן, מוטב היה אילו בית משפט השלום היה מוסיף ומנמק ביתר פירוט את קביעותיו בגזר דינו, באופן אשר היה מונע את הרושם כי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המבקש לא נשקלו כראוי. על כך עמדה גם באת-כוח המשיבה בדיון בערעור לפני בית המשפט המחוזי בציינה כי "גם אם פסק הדין איננו מנוסח כראוי", ואף בית המשפט המחוזי נתן דעתו לכך בפסק דינו והעיר כי "גזר הדין כתוב עם הנמקה כללית". יחד עם זאת, כידוע, ערכאת הערעור בוחנת בראש ובראשונה את התוצאה העונשית הסופית שבגזר הדין, וכך ביתר שאת כאשר מדובר במסגרת "גלגול שלישי" (רע"פ 2227/23 אבו בכר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (19.4.2023)).

בעניינו, איני סבור כי העונש שנגזר על המבקש בנסיבות העניין בכללותן חורג מהעונש הראוי שייגזר עליו.

12. אשר על כן, הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל.

ניתנה היום, כ"ז באייר התשפ"ג (18.5.2023).

ש ו פ ט
